

אין שוד מילכדו

אין יחיד ומיוחד

פרוייקט די תשמיים נסאי ודארין קדם רגלי איי זיה בית אפטר תבנו לי ויא זיה מקום מנוחתי

בית שלמה

פרשת קורח תשפ"ב

גליון 296

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

לעילוי נשמת

מורי ורבי יצחק ב"ר יעקב יגן
 הרה"ק רבי חיים אבישלום ב"ר עזרא
 מו"ר סבי ר' שלמה רב ב"ר משה זאב
 מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב
 ר' זאב ב"ר משה חיים
 רבי אהרן מברעזנא ב"ר חיים
 הרה"ק רבי יצחק יעקב מבלענדוב ב"ר
 חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא
 רבן שמעון בן גמליאל
 רבי ישמעאל בהן גדול בן אלישע
 הרה"ק רבי יחיאל מיכל מקורימא ב"ר
 צבי מנחם מאניפאלע
 רבי חנינא בן תרדיון
 הרה"ק רבי מאיר מאייזנשטאט ב"ר
 יצחק
 הרה"ק רבי משולם פייש הלוי מטהאש
 ב"ר מרדכי
 הרה"ק רבי שמואל שמריה
 מאוסטרובצה

פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

לקבלת גליון זה למייל שלחו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

"וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאַנְשֵׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמְאַתָּים נְשִׂאֵי עֵדָה קְרָאִי מוֹעֵד אַנְשֵׁי שֵׁם" (ט"ז, ב')

להבנת התארים קראי מועד ואנשי שם שהתורה נותנת לאנשים שהתקבצו יחד עם קורח קראי מועד שהיה בידם הכוח לקבוע מתי יהיו המועדות שכן ידוע כי ע"י ביי"ד בקידוש החודש נקבע מתי יהיה המולד ולפי זה יקבע מתי יחול החג הנחוג באותו החודש והלא הם היו ראשי סנהדראות אנשי שם שכן היתה בהם תורה לעומת הפלוני אלמוני המובא במגילת רות שלא היה איש שם שהיה אלמן מדברי תורה כפי שמביא רש"י (רות ד', א) "אלמוני – אלמון בלי שם. ספרים אחרים, אלמוני – שהיה אלמן מדברי תורה, שהיה לו לדרוש "עמוני" ולא עמונית, "מואבי" ולא מואבית. והוא אמר פן אשחית את נחלתי" אבל אלו היו אנשי שם היינו אנשים שכן ידעו תורה ובכל זאת טעו ללכת אחרי קר

"רַב לָכֶם בְּנֵי לְוִי" (ט"ז, ז')

רש"י - "רב לכם בני לוי. דבר גדול אמרתי לכם. ולא טפשים היו שכן התרה בהם וקבלו עליהם לקרב, אלא הם חטאו על נפשותם, שנאמר את מחותות החטאים האלה בנפשם. וקרח שפקח היה מה ראה לשטות זה, עינו הטעתו, ראה שלשלת גדולה יוצאה ממנו, שמואל ששקול כנגד משה ואהרן. אמר בשבילו אני נמלט, ועשרים וארבע משמרות עומדות לבני בניו כלם מתנבאים ברוח הקדש, שנאמר (ד"ה א' כה, ה) כל אלה בנים להימן, אמר אפשר כל הגדלה הזאת עתידה לעמוד ממני ואני אדום, לכך נשתתף לבוא לאותה חזקה, ששמע מפי משה שכלם אובדים ואחד נמלט. אשר יבחר ה' הוא הקדוש, טעה ותלה בעצמו, ולא ראה יפה, לפי שבניו עשו תשובה, ומשה היה רואה". (תנחומא)

מוצאים בגמרא חולין (קל"ג, ע"א) שהראו בחלום לרב ספרא פס' מסוים והוא הלך לרב יוסף שיסביר לו את הדבר שרצו ללמדו משמים ע"י אותם הדברים שהראו לו ולכן רומז לו משה רע"ה שמעו נא בני לוי תשמעו גם דעה שונה משלכם וע"י כך תגיעו אל האמת פעם הייתי בשיעור לזכרו של הרב מרדכי אליהו זי"ע והרב שהעביר את השיעור אמר שמדי פעם צריך האדם לעצור ולבדוק האם מה שהוא עושה זהו רצון ה' ושאלתי אותו הרי אדם נגוע בעצמו א"כ מי ערב שיגיע לתשובה הנכונה אולי נעשה כמו שעשה הרב אליהו לפני שהסכים לקבל על עצמו את משרת הרב הראשי שהלך להתייעץ עם זקני הרבנים המקובלים הבבא סאלי והרב כדורי זי"ע ושאל האם זה רצון ה' שאקבל עלי את התפקיד ורק אחרי שהם אמרו לו כי זה רצון ה' הרב אליהו הסכים לקבל על עצמו את התפקיד וענה לי אותו הרב חזק וברוך כך באמת צריך לעשות

ניתן לפרש פס' זה בס"ד על דרך המוסר משה רע"ה שואל את קר רב לכם האם יש לכם רב או שאתם סומכים על כך שאתם בני לוי שתפקידכם ללמד תורה לעם ישראל ולכן אתם נשענים על בינתכם העצמית בלי להתבטל למישהו אחר וזאת היתה הטעות של קר שבאמת הוא היה פיקח וחכם גדול אך התורה כבר אמרה שאין אדם רואה נגיעי עצמו ואדם קרוב אצל עצמו ולכן כאשר קרח ראה ברוח הקודש מה שראה היה הוא צריך ללכת לרב שייפרש לו מה שראה וע"י כך הכל היה בא על מקומו לשלום וכן כתוב שמשה ראה גם את מה שקרח ראה אך ראה קצת יותר מקרח והבין יותר מקורח שבניו יעשו תשובה וע"י כך יעמדו כל אותם המשמרות מבני בניו של קר ואל קר היה הולך למשה רע"ה שהיה רבם של כל ישראל היה משה מסביר לו את כוונת רוח הקודש שראה ועוד היה מסביר לו כי אין פוסקים עפ"י רוח הקודש אלא לפי מה שקיים בארץ שהרי ידוע שאין משגיחין בבת קול לעניין הלכה כי לא בשמים היא וכן אנו

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קְרַח שְׁמְעוּ נָא בְּנֵי לְוִי" (ט"ז, ח')

שהקב"ה כבר בלידתו של סבינו לוי קבע כי משבטו ייצאו כהנים ולוויים ולכן קרא הקב"ה שמו לוי על שלוהו במתנות כהונה וכתוצאה מכך גם לא השתעבדו במצרים בזמן שאר השבטים עבדו עבודת פרך מדוע או לא טענת כי אין זה הוגן ששבט אחד יקבל יחס מועדף על פני האחרים אלא או היה לך נוח לשתוק כי יצאת ברווח מכך כך גם עתה שהקב"ה בחר באהרן לכהן גדול ולא בכך תקבל גם עתה את בחירתו של הקב"ה ולכן אומר להם שמעו נא בני לוי דייקא

"על פן קרא שמו לוי" (בראשית כ"ט, ל"ד) רש"י במקום מפרש "תמהתי שבכלם כתיב ותקרא, וזה כתב בו קרא, ויש מדרש אגדה באלה הדברים רבה ששלח הקדוש ברוך הוא גבריאל והביאו לפניו וקרא לו שם זה ונתן לו עשרים וארבע מתנות כהונה, ועל שם שלוהו במתנות קראו לוי" לאור ביאורו של רש"י ניתן בס"ד להסביר את הפס' אצלנו שכן אומר לו משה רע"ה לקורח עכשיו אתה מתרעם על כך שהקב"ה בחר באהרן לכהונה גדולה מדוע לא התרעמת על כך

משנת הצדיק - הרה"ק רבי ישראל זאב גוטסמן - כ"ח סיון

רבי ישראל זאב נולד בוילנא בשנת תרט"ז לאביו הרב אברהם צבי. הרב גוטסמן היה מתלמידיו של הגאון רבי שמעון שקאפ. שימש כראש ישיבה ברמייעלס וחבר בית הדין של בעל המרחשת.

בצעירותו למד בישיבת מיר, בחברותא עם הרב חיים שמואלביץ. למד מפי רבי שמעון יהודה שקופ ובגיל 21 התחתן עם בתו של הרב מאיר באסן רבה של שניפישוק, מפרברי וילנא וחבר בבית דין של הרב חיים עוזר גרוזינסקי. לאחר פטירת הרב באסן מונה הרב גוטסמן לשמש כרבה של שניפישוק, וכחבר בבית

הדין. בעת מלחמת העולם השנייה הורה הרב גוטסמן לכל מי ששאלו שיש לברוח מהגטו. הוא אשתו ובתו הצליחו לברוח, אולם בנו, מאיר, נרצח. לאחר המלחמה הגיע הרב גוטסמן לווילנא ובעקבות התראה של קומיסר קומוניסטי ברח הרב גוטסמן לצרפת. אולם הרב גוטסמן לא הצליח להשיג אישור כניסה לארץ ישראל ולכן היגר לארצות הברית.

בעקבות התערבות הגאון הרב משה פיינשטיין מונה הרב גוטסמן לראש ישיבת תומכי תמימים בניו יורק. בתקופה זו, נהג הרבי מלובביץ לפעמים להתיישב ליד דלת ביהמ"ד כדי להאזין לשיעוריו. לאחר ארבע שנים בישיבה זו, בשנת תשי"ז הקים את ישיבת נצח ישראל - וילנא רמילס. לזכר ישיבת "רמילס" שהייתה לחותנו בוילנא השם "רמילס" הוא שיבוש של שמו של מייסד הישיבה ר' מיילס. בשנת תשל"א עלה לארץ ישראל, ובעצת הרב מטשעבין הקים את ישיבת "נצח ישראל" בשכונת רחביה בירושלים. בישיבה בימי שלישי, היה מוסר שיעור בעיון, במשך כארבע שעות, השיעור היה מיוחד לבני הישיבה, ואורחים היו צריכים לקבל רשות מפורשת כדי להשתתף בשיעור. מלבד זאת היה מוסר ביום חמישי שיעור לבעלי בתים בשפת האידיש.

יצירתו העיקרית בדפוס היא סדרי ספרי "קונטרסי שיעורים" על מסכתות התלמוד: גיטין, קידושין, נדרים, כתובות, בבא קמא, בבא מציעא ובבא בתרא. בספריו אלו באה לידי ביטוי גישת לימוד ייחודית בדומה לדרך הלימוד הבריסקאית. כיון שהספר כולל את שיעוריו שנמסרו במשך שעות ארוכות, השיעורים מופיעים כמערכות ארוכות, לעתים בנות עשרות עמודים כל אחת, המקיפות נושאים עמוקים ממכלול זוויתיהן. חלק גדול של כתביו וקלטות שיעוריו נגנבו, ובספרים שנדפסו הופיע פסק דין האוסר לרכשם שלא מהדוורים על פי דין. נפטר בכ"ח סיוון תשנ"א ונטמן בהר הזיתים.

ידוע המעשה על ראש ישיבת "ראמליס" הגאון רבי ישראל זאב גוטסמן זצ"ל. ששימש בצעירותו כדיין בוילנא. יום אחד כשהלך עם מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זצוק"ל ביערות בפאתי וילנא, הראה לו ר' חיים עוזר מערה ואמר לו שבמערה זו אפשר לגור. כמו כן הראה לו עלים ופטריית, והסביר אילו מהן רעילות ואילו ראויות למאכלי אדם. ברבות הימים, במהלך מלחמת העולם השנייה, ברח הגר"ז גוטסמן לאותם יערות ושכן באותה מערה, ולקיומו אכל מאותם העלים והפטריית שעל אודותיהם הדריכו ר' חיים עוזר. הסביר רבינו את משמעות הסיפור: "ר' חיים עוזר היה כולו חסד, תמיד חיפש לעשות חסד, לכן מן השמים סובבו שיכול לעשות עוד מעשה חסד, שהכין רפואה למכה.

היה זה בתקופה שרבי ישראל זאב גוטסמן זצוק"ל התגורר בארצות הברית. הוא הגיע לארץ ישראל כדי לחפש מקום אליו יוכל להעביר את ישיבתו "נצח ישראל". לפניו עמדו שתי אפשרויות: האחת, בנין רחב ידיים ברחביה. והשנייה, מבנה באזור מאה שערים. הבניין ברחביה היה יקר פי חמש מזה שבמאה שערים והוא התקשה מאוד באיזה מן השניים לבחור. בצר לו, נכנס לביתו של הגאון מטשעבין והרב פסק לו כי יש להעדיף את הבניין ברחביה, בשכונה החילונית, וכך להרחיב את גבולות הקדושה של השכונה החרדית הסמוכה לה: "שערי-חסד". אבל כיצד אוכל לשלם סכום גדול כל כך? שאל רבי ישראל, "הן אפילו את דמי הטיסה לארץ ישראל נאלצתי ללוות. מי שיש לו אמונה ובטחון בקדוש ברוך הוא ורוצה באמת לקנות את הבניין, אין לו מה לדאוג פסק הרב. הביקור בביתו של הרב היה הצעד הראשון לפני רכישת הבניין. ולמרות שלא היה לו שמץ של מושג מנין יוכל לשלם סכום עתק שכזה, ישב וחתם על החוזה עם המוכר. וזאת למרות שהמוכר חזר והתרה בפניו שבמקרה ולא יעמוד בהסכם התשלום והחוזה יתבטל - לא יוכל הוא לקבל את כספו בחזרה. אינני נוהג לשאת עמי סכומי כסף גבוהים כל כך. עוד כמה ימים ישלחו לי מאמריקה שלושים אלף דולר ואשלם לך" אמר רבי ישראל למוכר בביטחון מלא כי פסקיו של הרבי הם דברי אלוקים חיים. כשנסתיימה העסקה נסע אל הכותל. בפניה צדדית סמוך לכותל המערבי עמד הגאון רבי ישראל זאב גוטסמן זצוק"ל ושוחח עם הקב"ה. כך היו נוהגים גדולי ישראל לעשות - לדבר אל הקב"ה כדבר בן אל אביו. חזק וחס היה ליבם באהבת ה' עד שחשו את קירבתו והצליחו לשטוח את בקשותיהם בשפה פשוטה וברורה.

ריבונו של עולם "אמר כשעיניו זולגות דמעות "הרמב"ם בפירוש המשניות פותח את דבריו במלים 'אמר הקב"ה' מכאן שדברי הרמב"ם אינם אלא דבריך ומה שהרמב"ם אומר - אתה אומר והרי יפתח בדורו כשמואל בדורו, ואם מרן הגאון מטשעבין אמר לי לעשות כן ולקנות את הבניין הזה - זאת אומרת שאתה הקב"ה אומר כן .... אז אנא ה' שלח לי מאה וחמישים אלף דולר כי אתה אמרת. אם היו לי שלושים אלף דולר לא הייתי מטריח אותך. ואם כן, היש הבדל בעבורך ריבונו של עולם בין שלושים אלף דולר לבין מאה וחמישים אלף דולר?" כששב הרב גוטסמן לביתו התקשר חתנו המתגורר בארצות הברית והרב סיפר לו כי עליו להשיג 30,000 דולר תוך כמה ימים. חתנו חשב כי הרב הסתבך חוקית וחשב כי גזירת מאסר מוטלת עליו ולכן חש גיטיס את כל הסכום הדרוש. לא חלפו שלושה ימים וכבר ניגש הרב למוכר ושלם את חובו.

דובב שפתי ישנים - ליקוטים מספרים שפחות מוכרים

גבעת פנחס - הרה"ק רבי פנחס ב"ר עמרם הלוי ביליטצער זצוק"ל זי"ע

"וַיִּקַּח קֶרֶח בֶּן יֶזְרָה בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וְאַבְיָרִים בְּנֵי אֱלִיָּאָב וְאוֹזָן בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן" (ט"ז, א)

הדין, וזהו הליבשן טליתות שכולן תכלת, דהיינו שאין צריך לשותפות הלבן הוא ברחמים לתכלת שהוא מדת הדין, אבל משה רבינו ע"ה השיב להם שעדיין לא הגיע הזמן שיהיו יכולים לעמוד במידת הדין לבד, אלא חייבין בציצית דהיינו בחוט של לבן שהוא בחינת רחמים, כי רק צירוף הדין עם הרחמים יכול העולם להתקיים, כמו שכתב רש"י בפרשת בראשית עכת"ד ודפח"ח.

שם, וכמו שבעיגול ליכא ראש, כמו כן יהיה לעתיד והבן, ומעתה יש לומר שגם קרח חשב שכבר הגיע עולם התיקון, על כן אמר רב לכם, ופירש רש"י הרבה יותר מדאי לקחתם לעצמכם גדולה, ואין אנו צריכים לה, כי כל העדה כולם קדושים ואין צריך ראש ומנהיג, אם כן למה תתנשאו על קהל ה' להתנהג ברבנות, עכת"ד ודפח"ח.

רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה', ופירש אבא מארי הגה"ק ז"ל דהנה אמרו חז"ל סוף מסכת תענית: עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים וכו', והכוונה כי רק בעולם הזה שלא אכשיר דרי כל כך צריכים מנהיג וראש, אבל לעתיד הקב"ה עושה מחול לצדיקים היא עיגול כמו שפירש רש"י

"רַב לְכֶם בְּנֵי לְוִי" (ט"ז, ז)

רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תתנשאו על קהל ה', ופירש אבא מארי הגה"ק ז"ל דהנה אמרו חז"ל סוף מסכת תענית: עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים וכו', והכוונה כי רק בעולם הזה שלא אכשיר דרי כל כך צריכים מנהיג וראש, אבל לעתיד הקב"ה עושה מחול לצדיקים היא עיגול כמו שפירש רש"י

סגולה לפרנסה - אין אדם נוגע במוכן לחברו

שגילו לו ברוח הקב"ה כי "עשרים וארבע משמרות עומדות לבני בניו כלם מתנבאים ברוח הקדש" זאת התוצאה אך כיצד יקרו הדברים את זה הקב"ה יודע והיה לו לקורח לסמוך על דברי משה שכל מה שהוא עושה הכל הוא ציווי של הקב"ה ואם היה עושה כן לא היה נקלע לכל מה שקרה אותו לבסוף ולכן ילמד מכך האדם כי אמנם עליו לעשות השתדלות שהדברים יקרו בדרך הטבע ולא בדרך נס ועליו לעסוק גם בפרנסה להביא טרף לביתו ולשאת ולתת באמונה אך עליו ליזכור כי לימוד התורה וקיום המצוות הם הדברים החשובים שבהם יש להתרכז ואילו שאר הדברים גם אם צריך לעשות אותם הם בגדר ארעי ומה שהאדם צריך לקבל הן בפרנסה והן בכבוד האדם יקבל הכל לפי מה שגרשם לו מלמעלה

הגמרא במסכת יומא (ל"ח ע"א) כותבת "אמר בן עזאי בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך ומשלך יתנו לך אין אדם נוגע במוכן לחבירו ואין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא" ורש"י על אתר מפרש בשמך יקראוך - לא ידאג אדם לומר פלוני יקפח פרנסתי כי על כרחך בשם יקראוך לבא ולשוב במקומך ומשלך יתנו לך - כלומר לא משלהם הוא מתנהג אלא מזונות קצובים לך מן השמים" ומזה נלמד כי אל לו לאדם לטרוח על פרנסתו יותר מידי וכמובן אין לו לרדוף אחר הכבוד כי מזה שנקצב לו מהשמים הוא ממילא יקבל וכמובן אין האדם צריך ח"ו לעבור עברות כדי לקבל את מה שמגיע לו גם אם הוא בטוח שכך צריך להיות שכן לקב"ה יש דרכים רבות ומגוונות כיצד לסובב את פני הדברים כך שלבסוף הכל יתנהל לפי חשבונותיו של מסובב הסיבות הקב"ה וזאת היתה הטעות של קורח שאפילו